

VOOR U GELEZEN

Het tropisch regenwoud verdwijnt.

De afgelopen maanden klonken in Nederland acties door, die de natuur-beschermers in Brazilië voeren tegen de plannen van de overheid om in het Amazonegebied een oppervlakte van tienmaal zo groot als Nederland te ontbossen. Veertig procent van dit ingewikkeldste ecosysteem op aarde met nog vele onbekende plante- en diersoorten is al verdwenen. De vraag naar het zgn. tropisch hardhout (u allen wel bekend van kozijnen, vloeren en meubels) is één van de oorzaken van het verdwijnen van het tropisch regenwoud. Wij zouden dan ook hier iets kunnen doen voor het behoud van het regenwoud door deze houtsoorten niet meer te gebruiken. In bijna alle gevallen kunnen deze houtsoorten vervangen worden door andere soorten, die minder schade toebrengen aan het natuurlijk milieu.

NATUUR EN MILIEU 79/4

De wolf in Zweden

In Zweden wordt de wolf sinds 1965 beschermd. Jacht en vangst hadden echter zodanig huisgehouden onder deze dieren, dat in 1973 de totale wolvenpopulatie van Noorwegen en Zweden op maximaal zes dieren werd geschat! Recent heeft men nu een kleine groep van zes tot acht dieren ontdekt, net even over de Noorse grens. Het is echter, zelfs voor een soort als de wolf met een opmerkelijk vermogen om te overleven, een onmogelijk smalle basis voor herstel.

PANDA, maandblad voor het
Wereld Natuur Fonds 14e jaar-
gang nr.12

Boomplantdag

"Op 21 maart 1979 werd weer in heel Nederland een boomplantdag gehouden. Ook in Noordwijk deden een aantal scholen mee met deze dag. Wethouder Bedijn was blij dat het Staatsbosbeheer toch weer een proef ging doen met het planten van Oostenrijkse dennen en de Pinus contorta" (DE ZEEKANT, 29 MAART 1979).

Bij dit bericht is een kanttekening toch wel op zijn plaats: Het is bekend, dat ambtelijke molens soms langzaam draaien. Zo dringen bij het Staatsbosbeheer nieuwe inzichten op het gebied van natuur-behoud en -beheer blijkbaar maar zeer langzaam en met mondjesmaat door.

Na de mislukking van de dennenaanplanten in de twintiger en dertiger jaren, waar nu nog restanten van aanwezig zijn, doet men nu weer een poging om het oorspronkelijke karakter van de duinen aan te tasten, hoewel in het verleden in verschillende publicaties van het Staatsbos-beheer werd gesteld, dat van nu af aan slechts nog inheemse, hier van nature thuishorende loofhoutgewassen zouden worden aangeplant. De vraag dringt zich hierop, vanwaar deze plotselinge koerswijziging? In natuurbeschermingskringen is men het erover eens dat naaldbosaan-plant weliswaar enkele kleine, incidentele verrijkingen met zich mee-brengt (zoals broedgevallen van de Kuifmees en het voorkomen van Stof-zaad). De nadelen van naaldhoutaanplant zijn echter veel ingrijpender: het toch al verdroogde duin bij Noordwijk zal, bij voortzetting van dergelijke "proeven" nog verder verdrogen, doordat naaldbout nu een-maal aanmerkelijk meer water verdampt dan de oorspronkelijke duin-begroeiing. De oorspronkelijke kruidenvegetaties, die vaak zeer soorten-rijk zijn, zullen op den duur veranderen in een naaldendek, waar kruiden-vegetaties nog nauwelijks kunnen gedijen. Het aantal karakteristieke vogels van het open duin zullen het veld moeten ruimen zoals de Tapuit, de Veldleeuwerik en de Roodborsttapuit. Ook bodemkundig en geomorfolo-gisch gezien betekent naaldhoutaanplant een achteruitgang van het speci-fieke karakter van de duinen. Het is wel een wat navrante manier om op deze manier de schooljeugd dichterbij de natuur te betrekken.....

Ook in Bloemendaal worden de padden beschermd.

Evenals in Noordwijk worden ook in Bloemendaal de padden, op zoek naar water om hun eieren af te zetten, beschermd. Evenals in Noordwijk moeten ze op hun jaarlijkse trektocht een verkeersweg oversteken en werden ze tot vier jaar geleden op grote schaal doodgereden. Het gaat hier om de paddenpopulatie van het duinterrein Koningshof, die in het waterrijke landgoed Elswout hun eieren afzetten. De afgelopen jaren volgde men hetzelfde systeem als in Noordwijk; via een eenvoudig vangststelsel met gaas en vangbakken werden de padden opgevangen en overgezet. Wegafsluiting was onmogelijk en er werd gezocht naar een doelmatiger en bestendiger oplossing. Die wordt nu gerealiseerd door middel van zes buizen onder het wegdek. De kosten voor deze operatie zijn niet gering. Men rekent op drieduizend gulden per buis. Het Wereld Natuur Fonds heeft toegezegd de eerste buis te bekostigen. Het resterende bedrag hoopt men via een actie bijeen te brengen.

(Het gironummer is 44466, Wereld Natuur Fonds onder vermelding van "red de Pad")

PANDA, 15e jaargang nr.3

Dick Hoek

Visje wint van dam

Bij Knoxville in Tennessee was men bezig aan de bouw van een dam door de kleine Tennessee om een stuwmeer te vormen. Het project had al 66 miljoen dollar gekost en nu heeft het Amerikaanse Hooggerechtshof alle verdere werkzaamheden aan de dam verboden. Reden: het bestaan van de vijf centimeter Lange Tennessee slakkespietser werd door de dam bedreigd. Het is een visje dat alleen daar voorkomt. De slakkespietser voedt zich met slakken die alleen in het snelstromende, beschaduwde water van de Kleine Tennessee leven en omdat de soort voorkomt op de lijst van Bedreigde Soorten (1973) oordeelde het Hooggerechtshof, dat hij ten koste van alles beschermd moet worden. Prima.

A.D.

Lichtvlucht

Bij octopussen, leden van de groep achtarmige inktvissen, is nog nooit een soort gevonden die licht verspreidt. Maar nu zijn er toch twee diepzee-octopussen in de buurt van Hawaii gevonden met lucirefine in een klier. Dat lucirefine is verantwoordelijk voor het oplichten van veel dieren. Maar omdat deze twee inktvissoorten geen lichtorganen op het lijf hadden, concluderen de Amerikaanse en Franse onderzoekers, dat hun vers gevangen diepzee-soorten in tijden van gevaar een wolkje lucirefine in het water uitstoten. Elke achtervolger moet daardoor volslagen in verwarring worden gebracht. De gedachte is niet gek. Gewone inktvissen stoten immers een wolkje inkt uit bij achtervolging.

A.D.